

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep

0032 OSLO

Hamar, 11.04.2016

Deres ref:

Vår ref: Sak. nr. 16/396 - 4
Saksbeh. Arild Lishagen Myhre Tlf. 41210807

Høringsuttalelse - Rapport Kunnskapssektoren sett utenfra

Det vises til brev datert 11.1.2016 hvor Kunnskapsdepartementet sendte rapporten «Kunnskapssektoren sett utenfra – Gjennomgang av organiseringen av de sentraladministrative oppgavene i kunnskapssektoren» på høring.

Vedlagt, jf. vedlegg 1 og 2, følger vedtak fra fylkesrådet og saksutredning. Tilsammen utgjør dette høringssvaret fra Hedmark fylkeskommune.

Med vennlig hilsen

Tore Gregersen
fylkessjef for
videregående opplæring

Arild Lishagen Myhre
spesialrådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.

Kopi til:

Fylkesdirektøren

BESØK: Parkgata 64, Hamar POST: Pb. 4404, Bedriftssenteret, 2325 HAMAR
TELEFON: 62 54 40 00 E-POST: postmottak@hedmark.org ORG.NR: 942 116 217

www.hedmark.org

Saksprotokoll

Utvalg: Fylkesrådet
Møtedato: 11.04.2016
Sak: 79/16

Resultat: Innstilling vedtatt

Arkivsak: 16/396

Tittel: Saksprotokoll - Høring - Kunnskapssektoren sett utenfra

Behandling:

Fylkesråd Aasa Gjestvang er styremedlem ved Statens fagskole Vea. Fylkesrådet har på denne bakgrunn erklært henne inhabil i saken jf. fvl § 6 første ledd bokstav e.

Votering:

Fylkesrådets innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Det sendes høringsuttalelse på rapporten «Kunnskapssektoren sett utenfra – Gjennomgang av organiseringen av de sentraladministrative oppgavene i kunnskapssektoren»

Fylkesrådet vil i sitt høringssvar presisere følgende:

1. Avgjørelser rundt drift og eierskap av Vea – Statens fagskole for gartnere og blomsterdekoratører bør vurderes i forbindelse med den planlagte stortingsmeldingen om fagskoler. Under forutsetning av at fremtidig stortingsmelding innstiller på fylkeskommunalt eierskap av fagskoler og at kostnader ved overtakelse er akseptable, bør eierskap av Vea legges til Hedmark fylkeskommune.
2. Ved plassering av oppgaver med å veilede, gi råd og bidra til utvikling av skoler, barnehager og deres eiere bør det vurderes å styrke fylkeskommunens rolle, med hjemmel i Opplæringsloven § 13-3c. Fylkesrådet mener at Fylkesmannens oppgave skal være knyttet til tilsyn. Utviklingsoppgaver skal legges til regionalt folkevalgt nivå.

Dette dokumentet er elektronisk godkjent.

Saknr. 16/396-2

Saksbehandler:
Arild Lishagen Myhre

Høring - Kunnskapssektoren sett utenfra

Innstilling til vedtak:

Det sendes høringsuttalelse på rapporten «Kunnskapssektoren sett utenfra – Gjennomgang av organiseringen av de sentraladministrative oppgavene i kunnskapssektoren»

Fylkesrådet vil i sitt høringssvar presisere følgende:

1. Avgjørelser rundt drift og eierskap av Vea – Statens fagskole for gartnere og blomsterdekoratører bør vurderes i forbindelse med den planlagte stortingsmeldingen om fagskoler. Under forutsetning av at fremtidig stortingsmelding innstiller på fylkeskommunalt eierskap av fagskoler og at kostnader ved overtakelse er akseptable, bør eierskap av Vea legges til Hedmark fylkeskommune.
2. Ved plassering av oppgaver med å veilede, gi råd og bidra til utvikling av skoler, barnehager og deres eiere bør det vurderes å styrke fylkeskommunens rolle, med hjemmel i Opplæringsloven § 13-3c. Fylkesrådet mener at Fylkesmannens oppgave skal være knyttet til tilsyn. Utviklingsoppgaver skal legges til regionalt folkevalgt nivå.

Vedlegg:

1. «Kunnskapssektoren sett utenfra - Gjennomgang av organiseringen av de sentraladministrative oppgavene i kunnskapssektoren»

Hamar, 09.03.2016

Per-Gunnar Sveen
fylkesrådsleder

Dette dokumentet er elektronisk godkjent.

Saksutredning

Høring - Kunnskapssektoren sett utenfra

Hjemmel/referanse for saken

Fylkesrådets vedtakskompetanse er hjemlet i FT-sak 95/11.

Innledning og bakgrunn

I Sundvolden-erklæringen står det at regjeringen vil effektivisere offentlig sektor og gjennomgå strukturen i departementene og direktoratene med sikte på å forenkle og avbyråkratisere.

Kunnskapsdepartementet satte i april 2015 ned en gruppe for å vurdere organiseringen av de sentraladministrative oppgavene til Kunnskapsdepartementet og departementets underliggende organer. På bakgrunn av vurderingene skulle gruppen gi anbefalinger om framtidig organisering.

Rapporten «Kunnskapssektoren sett utenfra - Gjennomgang av organiseringen av de sentraladministrative oppgavene i kunnskapssektoren» ble overlevert kunnskapsministeren 6. januar, og Kunnskapsdepartementet har bedt om høring på rapporten hos aktuelle instanser.

Saksopplysninger – fakta

Kunnskapsdepartementet har ansvar for en stor, mangfoldig og kompleks sektor. Ansvarsområdet spenner fra barnehagen, via grunnopplæring, høyere utdanning og kompetansepolitikken til forskning. Ansvaret er fordelt på flere forvaltningsnivåer, og det er et markert innslag av private og frivillige virksomheter. For å få mest mulig ut av de ressursene som investeres i kunnskapssektoren, er det viktig at den er hensiktsmessig organisert. Mye av organiseringen har vokst frem uten en overordnet plan, for å løse konkrete utfordringer som har oppstått på ulike tidspunkter. Organiseringen følger i stor grad delsektorene, men med noen tverrgående enheter.

Gruppen fikk i mandat å vurdere arbeidsdelingen mellom departementet og underliggende virksomheter og organiseringen av de sentraladministrative oppgavene utenfor departementet. Formålet var å identifisere og drøfte relevante problemstillinger for å utvikle hensiktsmessig organisering, samhandling og styring, og gi anbefalinger om framtidig organisering.

Rapporten er omfattende og peker på mange ulike deler av kunnskapssektoren. De viktigste utfordringene med dagens organisering av de sentraladministrative oppgavene i kunnskapssektoren rapporten peker på er:

- Kunnskapsdepartementet har for mange og for små underliggende virksomheter.
- Det er uklar ansvarsfordeling mellom enkelte underliggende virksomheter.
- Ansvarsfordelingen mellom departementet og underliggende virksomheter har enkelte utfordringer. På enkelte områder ligger det for mange forvaltningsoppgaver i departementet. Det finnes også områder med uklar ansvarsfordeling mellom departementet og underliggende virksomheter.
- Flere virksomheter har en organisasjonsform som ikke er tilpasset kjerneoppgavene.
- Det er for lite samarbeid og oppgaveløsning på tvers av virksomheter og sektor.

Rapporten tar for seg mange ulike deler av kunnskapssektoren, men særlig et av tilrådingpunktene i rapporten berører Hedmark fylkeskommune direkte:

- Eierskapet til de statlige samiske skolene og den statlige fagskolen Vea bør overføres til kommuner, fylkeskommuner eller andre relevante eiere.

Videre omhandler rapporten Fylkesmannens rolle i arbeid med å veilede og føre tilsyn med skoler og barnehager. Rapporten peker på at Utdanningsdirektoratet ikke har kapasitet til å drive omfattende barnehage- og skoleutvikling på nært hold:

«Fylkesmennene sitter nærmere skoler, barnehager og deres eiere og har større mulighet til å drive veiledning og utviklingsarbeid som treffer de lokale utfordringene. Fylkesmannen har lokal og regional kontakt med tjenestemenn, fagfolk og politikere. Kunnskapen og kontakten som opparbeides gjennom tilsynene, og den geografiske og kulturelle nærheten til skolene og samfunnet rundt, gir fylkesmennene gode forutsetninger for å være pådriver for kvalitet i utdanningen.

Kunnskapsdepartementet bør derfor styrke fylkesmennenes rolle i arbeidet med veiledning, rådgivning og utviklingsarbeid overfor skoler, barnehager og deres eiere. Dette kan eventuelt skje gjennom å overføre ressurser, oppgaver og ansvar fra direktoratet til fylkesmennene på dette området. Risikoen for at embetet blander rollen som tilsyn og rådgiver på en uheldig måte må kunne håndteres pragmatisk.»

I rapporten tilrådes følgende:

- Det bør vurderes å styrke Fylkesmannens rolle i arbeidet med å veilede, gi råd og bidra til utvikling av skoler, barnehager og deres eiere. Det kan skje ved å delegerer oppgaver og ansvar fra Utdanningsdirektoratet.

Vurderinger/ Konklusjon

I 2012 ble Fagskolen Innlandet opprettet, med ansvar for fagskoleutdanningen i både Hedmark og Oppland fylkeskommuner.

Ve – Statens fagskole for gartnere og blomsterdekoratører er en fagskole i utvikling og vekst. I 2012 ble Ve, som første fagskole i landet, fagområdegodkjent. Som godkjent tilbyr innenfor fagområdet «Grønne design og miljøfag» har Ve fått NOKUTS tillit til at fagskolen er i stand til å kvalitetssikre tilbudene på lik linje med kvalitetssikringen NOKUT gjør. I tillegg til å opprette nye utdanningstilbud, kan skolen selv foreta vesentlige endringer på eksisterende utdanningstilbud. Dette gir mulighet til raskt å kunne tilpasse seg arbeidsmarkedets behov for kompetanse.

I tillegg er skolen tilknyttet et Europeisk nettverk (FLORNET), og samarbeider om utplassering av studenter og lærere. Skolen legger også til rette for hospitering for studenter fra andre land, med språklig tilpasning av undervisningen.

Med staten som eier og gjennom årlige tildelingsbrev har skolen hatt trygghet og forutsigbarhet for den ordinære daglige drift. Det vurderes at et fortsatt offentlig eierskap til Ve – Statens fagskole for gartnere og blomsterdekoratører, vil opprettholde den forutsigbarheten og tryggheten skolen trenger. Vurderinger rundt eierskapet til skolen bør således også ses i sammenheng med den planlagte stortingsmeldingen om fagskoler.

Det vurderes at Ve – Statens fagskole for gartnere og blomsterdekoratører, bør bli en del av Fagskolen Innlandet og således eies av fylkeskommunen. Det forutsettes imidlertid at den fremtidige

stortingsmeldingen om fagskoler innstiller til fylkeskommunalt eierskap av fagskoler, og at kostnader i forbindelse med overtakelse er på et akseptabelt nivå.

Når det gjelder rapportens tilrådinger rundt plassering av oppgaver med å veilede, gi råd og bidra til utvikling av skoler, barnehager og deres eiere vises det til Opplæringsloven § 13-3c:

«§ 13-3c. Plikt for fylkeskommunen til å sørge for rettleiing og kvalitetsutviklingstiltak. Fylkeskommunen skal etter oppdrag frå departementet rettleie om og medverke til kvalitetsutviklingstiltak som m.a. kan gi god samanheng mellom grunnskole og vidaregåande opplæring. Departementet kan gi nærmare forskrifter om desse oppgåvene.»

I 2010 fikk fylkeskommunen oppdrag knyttet til oppstart av det nasjonale Ny Giv prosjektet. I den forbindelse har fylkeskommunen etablert et godt samarbeid med kommunene innenfor skolesektoren. Dette samarbeidet har ført til faste samarbeidsrelasjoner mellom skoleeiere, skoleledere og rådgivere. Nå arbeides det med å etablere samarbeid mellom lærere på videregående skoler og ungdomsskoler gjennom felles planleggingsdager i fylket.

Det er viktig at dette arbeidet tas med i vurderingen når man skal plassere oppgaver med å veilede, gi råd og bidra til utvikling av skoler, barnehager og deres eiere.

Rapporten nevner at den kunnskapen og kontakten som opparbeides gjennom Fylkesmannens tilsyn, og den geografiske og kulturelle nærheten til skolene og samfunnet rundt, gir gode forutsetninger for at Fylkesmannen skal være pådriver for kvalitet i utdanningen.

I en rådgiver/veilederrolle ovenfor skoleeiere er det ikke nødvendigvis geografisk og forvaltningsmessig lokalkunnskap som vil være avgjørende for kvalitetsutvikling av skoler og økt læringsutbytte for elevene. Erfaring og kompetanse som skoleeier bør være en forutsetning for veiledning av andre skoleeiere. Det synes også problematisk at tilsynsmyndighet og rådgiver skal være samme embete, selv om rapporten påpeker at dette bør kunne håndteres pragmatisk.

Fylkesmannens embetsoppdrag har, i tillegg til klagesaksbehandling og forvaltning av stimuleringsmidler, over flere år vært særlig knyttet til tilsyn på fylkeskommunale, kommunale og private skoleeiere etter opplæringsloven og privatskoleloven. Fylkesrådet mener at Fylkesmannens oppgave fortsatt skal være knyttet til tilsyn. Alle nåværende og nye utviklingsoppgaver skal legges til fylkeskommunen.